

Қазақстан Республикасындағы инфляция

Жариялау күні: 01.11.2024

Келесі жариялау күні: 02.12.2024

[1. Негізгі сәттер](#)

[2. Инфляция динамикасы](#)

[3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым](#)

[4. Глоссарий](#)

[5. Әдіснамалық түсініктемелер](#)

[6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер](#)

[7. Пайдалы сілтемелер](#)

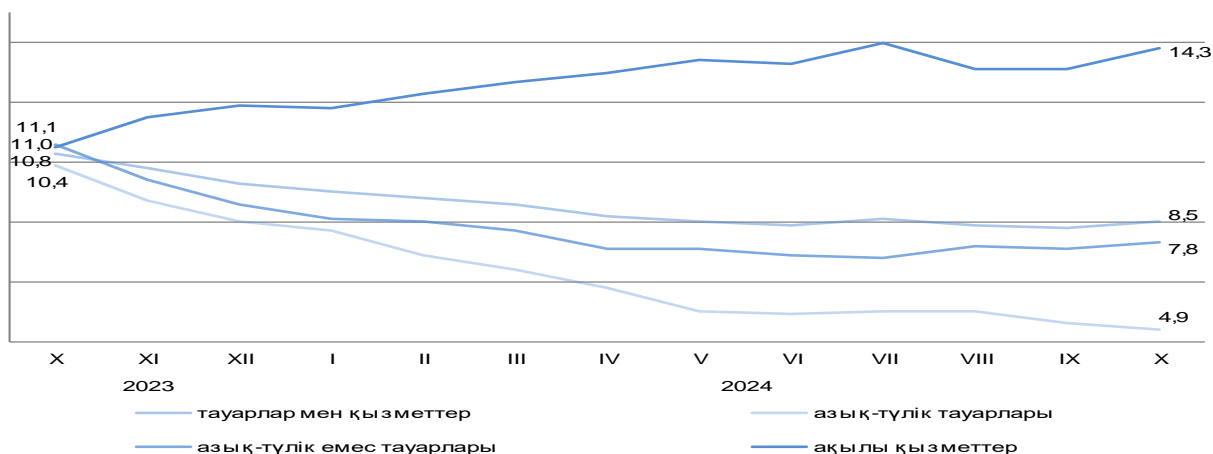
1. Негізгі сәттер

Қазақстан Республикасындағы инфляция 2024 жылғы қазанда үдеп, бір жылда 8,5% (2024 жылғы қыркүйекте – 8,3%), бір айда – 0,9% құрады (өткен айда – 0,4%).

Баға ақылы қызметтерге бір жылда 14,3% (2024 жылғы қыркүйекте – 13,6%), азық-түлік емес тауарларға – 7,8% (2024 жылғы қыркүйекте – 7,6%), азық-түлік тауарларға – 4,9% өсті (2024 жылғы қыркүйекте – 5,1%).

Қазақстан Республикасындағы жылдық инфляция

пайызбен, өсім



2. Инфляция динамикасы

Өткен жылғы қазанмен салыстырғанда тарифтер суық суға – 60,3%, орталықтан жылытуға – 33,6%, су бұруға – 26,9%, электр энергиясына – 22,9%, ыстық суға – 18,1%, қоқыс шығаруға – 16,3%, тарату желілері бойынша тасымалданатын газға 11,6% өсті.

Тұрғын үйді жалға алу төлемі 9,9% өсті. Баға байланыс қызметтеріне – 17,4%, кешенді демалыстарды ұйымдастыру қызметтеріне – 16,4%, шаштараздар мен жеке қызмет көрсету орындары қызметтеріне – 11,9%, салт-жора қызметтеріне – 11,6%, денсаулық сақтау қызметтеріне – 11,4%, демалыс және спорттық іс-шаралар саласындағы қызметтеріне – 10,8%, жеке көлік құралдарына техникалық қызмет көрсету және жөндеуге – 10,7%, қоғамдық тамақтандыру қызметтеріне 8,8% жоғарылады. Жолаушылар темір жол көлігімен жол жүру – 23,7%, жолаушылар әуе көлігімен – 16,4%, қалалық автобуспен – 11,8%, таксимен 10,6% қымбаттады.

Баға деңгейі дыбыс-бейне шолу жабдығына – 42,1%, отандық құрастырма жаңа жеңіл автомобильдерге – 35,3%, фармацевтикалық өнімдерге – 11%, киім және аяқ киімге – 10,6%, жиһаз және үйге қажетті заттарға – 9,8%, жеке қолданылатын тауарларға – 7,3%, құрылыс материалдарына 6,3% өсті. Ағаш – 14,8%, сұйытылған газ баллондағы – 9%, тас көмір 8,5% қымбаттады.

Бағаның өсуі қиярларға – 27,6%, қызанақтарға – 27%, темекі өнімдеріне – 15,8%, минералды және ауыз суға – 14,1%, картопқа – 13,9%, кондитерлік өнімдерге – 12,6%, салқындатылған сусындарға – 11,4%, жеміс және көкөніс шырындарға – 10,4%, жұмыртқаға 9,4% белгіленді. Бағаның төмендеуі қарақұмық жармасына – 21,9%, ақ қауданды қырыққабатқа – 20,8%, сәбізге – 16,2%, күнбағыс майына 9,2% байқалды.

Өңірлер бөлінісінде 2024 жылғы қазанда инфляция жылдық мәнде орташа республикалық деңгейден асатын он өңірде қалыптасты, олардың ішінен ең жоғары – Астана қаласында (10,2%), Маңғыстау облысында (9,7%), Алматы қаласында және Батыс Қазақстан облысында (9,4%-дан).

Өңірлердегі қазан айындағы жылдық инфляция

	пайызбен, өсім		
	2024	2023	2022
Қазақстан Республикасы	8,5	10,8	18,8
Абай	9,2	9,7	19,5
Ақмола	8,3	12,7	19,9
Ақтөбе	8,6	10,5	18,4
Алматы	5,8	9,1	16,9
Атырау	8,7	10,6	17,7
Батыс Қазақстан	9,4	10,4	18,4
Жамбыл	6,9	11,3	16,8
Жетісу	8,1	11,7	18,4
Қарағанды	8,7	11,4	19,4
Қостанай	7,4	10,7	18,5
Қызылорда	8,4	10,3	18,3
Маңғыстау	9,7	10,3	22,7
Павлодар	8,5	10,6	18,1
Солтүстік Қазақстан	9,0	12,1	18,6
Түркістан	7,7	11,2	17,7
Ұлытау	6,9	11,4	19,6
Шығыс Қазақстан	9,1	10,9	19,0
Астана қаласы	10,2	9,9	21,8
Алматы қаласы	9,4	11,1	18,8
Шымкент қаласы	7,2	9,7	18,5

Динамикалық кестелер:

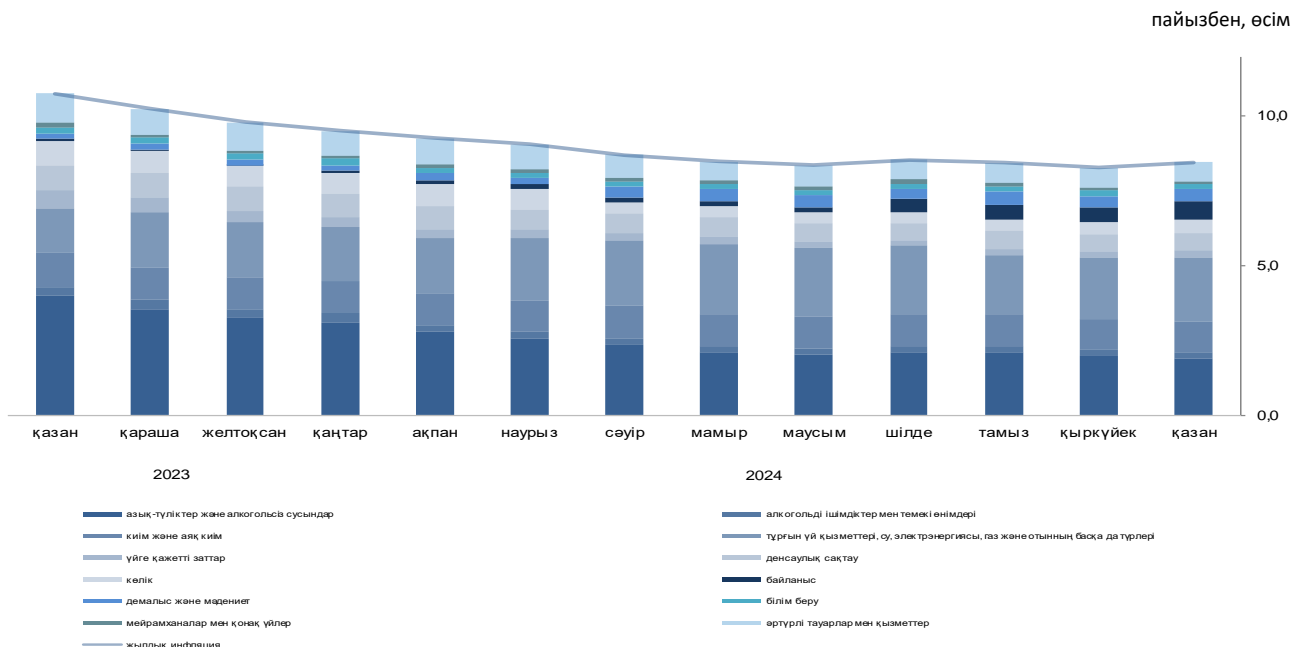
[1. 2000-2023 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

[2. 1993-2023 жылдардағы өңірлер бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым

Инфляцияның жылдық деңгейіне ең үлкен үлесті тұрғын үй қызметтері (2,1 пайыздық тармақ), азық-түлік және алкогольсіз сусындар (1,9 пайыздық тармақ), киім және аяқ киім (1 пайыздық тармақ) қосты.

Қазақстан Республикасындағы инфляциясына тауарлардың негізгі топтарының үлесі



Бір жылда баға жемістер мен көкөністерге – 4,2%, ет және ет өнімдеріне 3,5% жоғарылады және инфляцияға негізгі үлес 0,4 пайыздық тармақтан, нан өнімдері мен жармаларға (4,7%) – 0,3 пайыздық тармақ қосты. Алкогольсіз сусындар – 8,2%, сүт өнімдері 5,3% қымбаттауы жылдық инфляцияға 0,2 пайыздық тармақтан үлес қосты.

ТКШ қызметтері бір жылда 16,3% қымбаттады, ал олардың инфляцияға үлесі 2,1 пайыздық тармақты құрады. 2024 жылғы қазанда өткен жылғы қазанмен салыстырғанда электр энергиясы 22,9% жоғары болды және жылдық инфляцияға 0,5 пайыздық тармақ үлес қосты. Суық су – 60,3%, орталықтан жылыту – 33,6%, тұрғын үйді жалға беру 9,9% қымбаттады және жылдық инфляцияға негізгі үлес 0,3 пайыздық тармақтан, тұрғын үй-жайларды жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер (7%) – 0,2 пайыздық тармақ қосты.

2024 жылғы қазандағы Қазақстан Республикасында жылдық инфляцияға жекелеген құрамдас бөліктерінің үлесі

Тауарлар мен қызметтер	Өсу қарқыны	пайызбен, өсім	
		Баға өсіміне салым	
Азық-түлік тауарлар	4,9		2,122
Нан өнімдері мен жармалар	4,7		0,305
Ет және ет өнімдері	3,5		0,437
Сүт өнімдері	5,3		0,205
Жұмыртқа	9,4		0,120
Май және тоқ май	0,8		-0,009
Жемістер мен көкөністер	4,2		0,388
Қант	-5,0		-0,058
Алкогольсіз сусындар	8,2		0,169
Азық-түлік емес тауарлар	7,8		2,377
Киім	10,0		0,657
Аяқ киім	11,9		0,371
Жұғыш заттар	1,8		0,027
Бензин	0,4		0,010
Жеке қолдану тауарлар	7,3		0,223
Ақылы қызметтер	14,3		3,974
Тұрғын үй қызметтері, су, электрэнергиясы, газ және отынның басқа да түрлері	16,3		2,109
тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	8,8		0,064
тұрғын үйді жалға алу	9,9		0,291
тұрғын үй жайларды жөндеу және қызмет көрсету	7,0		0,175
суық су	60,3		0,311
ыстық су	18,1		0,071
қоқыс шығару	16,3		0,047
суды бұру	26,9		0,061
электрэнергия	22,9		0,477
газ	11,1		0,123
тарату желілері арқылы тасымалданатын газ	11,6		0,106
сұйытылған	9,0		0,017
орталықтан жылыту	33,6		0,332
қатты отын	10,1		0,147
домофон	6,6		0,010

Бір айда ақылы қызметтер бағасының деңгейі – 1,4%, азық-түлік емес тауарлар – 1%, азық-түлік тауарлар 0,4% жоғарылады.

Бір айдағы инфляция

	Қазан				ақылы қызметтер
	пайызбен, өсім				
	тауарлар мен қызметтер	азық-түлік тауарлар	азық-түлік емес тауарлар		
2020	0,6	0,8	0,6	0,4	
2021	0,7	0,7	1,0	0,5	
2022	1,6	1,4	1,7	1,7	
2023	0,7	0,5	0,8	0,8	
2024	0,9	0,4	1,0	1,4	

Динамикалық кесте:

[2000-2024 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағалары мен тарифтерінің индексі ай сайын](#)

4. Глоссарий

Инфляция – бұл халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтердің белгіленген тізіміне бағаның орташа деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш.

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің инфляцияның жалпы мәніне әсер ету шамасы.

5. Әдіснамалық түсініктемелер

Инфляция деңгейін сипаттайтын тұтыну бағаларының индексі халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтерге бағаның жалпы деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін көрсетеді.

Тұтыну бағаларының индексін есептеу екі көзден алынған ақпарат негізінде жүргізіледі:

- осы мақсаттар үшін арнайы іріктелген сауда нүктелерінде және қызмет көрсету орындарында оларды тікелей тіркеу арқылы жиналған бағалардың өзгеруі туралы деректер;

- халықтың нақты тұтыну шығыстарының құрылымы бөлігінде үй шаруашылықтарын зерттеу материалдары.

Бағалардың өзгеруі туралы ақпарат жинау қалалар мен аудан орталықтарының іріктемелі тобы бойынша, барлық облыс орталықтарында, республикалық маңызы бар қалаларда және астанада жүзеге асырылады. Сауда және қызмет көрсету саласының базалық кәсіпорындарын таңдау жергілікті жерлерде жүзеге асырылады. Зерттеуге әртүрлі сауда жағдайлары бар және жаппай сұранысқа ие тауарларды (қызметтерді) үнемі өткізетін кәсіпорындар ұсынылуы үшін сауданың және ақылы қызметтердің барлық түрлерінің объектілері іріктеледі.

Тұтыну бағаларын байқау және ТБИ есептеу үшін тауарлар мен қызметтер жиынтығы Қазақстанның барлық өңірлері үшін олардың бірыңғай іріктемесін білдіреді. Тауарлар мен қызметтердің тізімі 508 позициядан тұрады, оған халықтың тұтынуында ең көп үлес салмағын алатын ең өкілді түрлер кіреді.

Бағалар туралы ақпарат жинауды баға тіркеушілері тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу орындарында тікелей жүргізеді. Тексеру жүргізілген күні төленген тауарлардың бағасы, салықтарды қоса алғанда, бірақ оларды жеткізгені үшін қосымша алымдарды қоспағанда тіркеледі.

6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі және туынды көрсеткіштер](#)

[Қазақстан Республикасындағы жекелеген тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бөлшек сауда бағалары](#)

[Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға индексі және орташа бағалар](#)

7. Пайдалы сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексінің құру әдістемесі \(ТБИ\)](#)

["Тұтыну тауарлары мен ақылы қызметтердің бағаларын тіркеу дәптері"Ц-101 нысаны](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, сапа бойынша есеп, 2021ж.](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, "Талдау" ақпараттық-талдау жүйесі](#)

www.stat.gov.kz / Экономика / Баға статистикасы

Шығаруға жауапты:

Баға статистикасы департаменті

Орындаушы:

А.Макижанова
Тел. +7 7172 749265

Департамент директоры:

Қ. Жақыпбекұлы
Тел. +7 7172 749057

Мекен-жай:

010000, Астана қаласы
Мәңгілік ел даңғылы, 8
Министрліктер үйі, 4
кіреберіс